

**SVEUČILIŠTE U SPLITU
EKONOMSKI FAKULTET**

ZAVRŠNI RAD

**VERTIKALNA I HORIZONTALNA ANALIZA
POSLOVANJA NA PRIMJERU PODUZEĆA
CESTAR d.o.o. SPLIT**

Mentor:

mr. Perica Ivana

Student:

Marko Baničević

Split, rujan 2016.godine

SADRŽAJ:

1. UVOD	1
1.1. Definiranje problema istraživanja.....	1
1.2. Cilj rada.....	1
1.3. Metoda rada	1
1.4. Struktura rada	2
2. POJAM I VRSTE FINACIJSKIH IZVJEŠTAJA.....	3
2.1. Vrste financijskih izvještaja	3
2.1.1. Bilanca	4
2.1.2. Račun dobiti i gubitka.....	5
2.1.3. Izvještaj o sveobuhvatnoj dobit	6
2.1.4. Izvještaj o novčanom toku	7
2.1.5. Izvještaj o promjeni vlasničke glavnice.....	11
2.1.6. Bilješke uz financijske izvještaje.....	11
2.2. Cilj sastavljanja financijskih izvještaja.....	12
3. TEMELJNI INSTRUMENTI I POSTUPCI ANALIZE FINACIJSKIH IZVJEŠTAJA.....	13
3.1. Horizontalna analiza	13
3.2. Vertikalna analiza.....	14
3.3. Analize pomoću pokazatelja	14
3.3.1. Pokazatelji likvidnosti.....	15
3.3.2. Pokazatelji zaduženosti.....	15
3.3.3. Pokazatelji aktivnosti.....	16
3.3.4. Pokazatelji ekonomičnosti	17
3.3.5. Pokazatelji profitabilnosti	17
3.3.6. Pokazatelji investiranja	18
3.4. Sustavi pokazatelja	19
4. HORIZONTALNA I VERTIKALNA ANALIZA FINACIJSKIH IZVJEŠTAJA NA PRIMJERU PODUZEĆA CESTAR d.o.o. SPLIT.....	21
4.1. Povijest i razvoj poduzeća Cestar d.o.o.	21
4.2. Horizontalna analiza	24
4.3. Vertikalna analiza.....	30

5. ZAKLJUČAK.....	38
LITERATURA:.....	39
SAŽETAK.....	40
SUMMARY.....	40

1. UVOD

1.1. Definiranje problema istraživanja

Problem istraživanja predstavlja specifičnost analize poslovanja horizontalne i vertikalne analize financijskih izvještaja. Predmet istraživanja ovog završnog rada je analizirati trenutno stanje društva Cestar d.o.o. i usporediti tekuće rezultate sa prethodnim. Nakon horizontalne i vertikalne analize, izrađene na bazi knjigovodstvenih podataka poduzeća Cestar d.o.o. od 2013. do 2015. godine donijeti će se zaključak koji će predložiti smjernice za održivi rast i dugoročno uspješno poslovanje.

1.2. Cilj rada

Cilj ovog završnog rada je temeljito obraditi i prikazati analizu poslovanja poduzeća „Cestar“ d.o.o. Split s posebnim naglaskom na vertikalnu i horizontalnu analizu, gdje će se usporediti poslovanje poduzeća iz 2015. godine sa onim u 2014. godini, poslovanje 2014. godine sa onim poslovanjem iz 2013-te godine. Cilj rada je objasniti računovodstvene postupke horizontalne i vertikalne analize financijskih izvještaja na praktičnom primjeru poduzeća Cestar d.o.o. Split.

Podaci iz bilance i računa dobiti i gubitka će biti baza za obradu horizontalne i vertikalne analize, uspoređivanje poslovanja obrađenih razdoblja i davanje smjernica gdje je potrebno uložiti napore rada za bolje poslovanje poduzeća u budućem poslovnom ciklusu.

1.3. Metoda rada

Metode koji se koristi za ovaj završni rad su:

- Metoda analiza- raščlanjivanjem složenih cjelina na manje dijelove, odnosno na njihove elemente. Raščlanjuju se složene pojave i procesi na njihove dijelove
- Metoda sinteza- manje dijelove spaja u složenije

- Metoda deskripcije- jednostavno opisivanje/ prikazivanje nekih procesa, činjenica ili dr. i utvrđivanje njihovih veza, bez da se ulazi u dubinu
- Metoda kompilacije- koristi rezultate tuđeg istraživanja koje će upotpuniti rad koje će autor rada korektno citirati u svom radu

1.4. Struktura rada

Rad se sastoji od pet poglavlja. Prvo poglavlje opisuje definiranje problema istraživanja, cilj rada i metoda rada. Drugo poglavlje opisuje vrste financijskih izvještaja (bilanca, račun dobiti i gubitka, izvještaj o sveobuhvatnoj dobit, izvještaj o novčanom toku, izvještaj o promjeni vlasničke glavnice bilješke uz financijske izvještaje) i cilj sastavljanja financijske izvještaja. Treće poglavlje opisuje horizontalnu analizu, vertikalnu analize, analizu pomoću pokazatelja i sustavi pokazatelja. U praktičnom dijelu rada uz pomoć horizontalne i vertikalne analize bilance i računa dobiti i gubitka iz 2013, 2014. i 2015. „analizirati će se poslovanje i detektirati problemi i na kraju kroz sažetak i zaključak predložiti smjernice za uspješno poslovanje društva Cestar d.o.o. Završni rad dodatno je upotpunjen priložima i tablicama radi boljeg pregleda i boljeg razumijevanja obrađene tematike.

2. POJAM I VRSTE FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA

2.1. Vrste financijskih izvještaja

Financijski izvještaji su poslovni dokumenti kojima poduzeća daje informacije o rezultatima poduzetih poslovnih transakcija osobama i organizacijama izvan poduzeća, te korisnicima unutar poduzeća. Sastavljaju se na temelju knjigovodstvenih podataka. Financijski izvještaji moraju svim korisnicima osigurati informacije iz kojih će biti u stanju procijeniti iznos, vrijeme i izvjesnost potencijalnih novčanih primitaka, odnosno ocijeniti financijski položaj, profitabilnost i buduće prosperitet poduzeća.¹

Financijski izvještaji su konačni proizvod računovodstva, a namijenjeni su unutarnjim i vanjskim korisnicima. Spomenuti financijski izvještaji su u prvom redu namijenjeni vanjskim korisnicima, odnosno eksterno orijentirano računovodstva. Financijskih izvještaja među vanjskim korisnicima nalaze se: sadašnji i potencijalni ulagači, kreditori, vlada, kupci, zaposlenici, dobavljači i ostali vjerovnici, burze, profesionalne institucije, stručne udruge i tome slično. Oni se koriste financijskim izvještajima kako bi zadovoljili svoje različite potrebe za informacijama.² Financijski izvještaji trebaju fer i istinito prezentirati financijski položaj, financijsku uspješnost i novčane tokove poduzetnika. Fer prezentacija zahtjeva vjerno predočavanje učinka transakcije i drugih poslovnih događaja, a u skladu s kriterijima priznavanje imovine, obveze, kapitala, prihoda i rashoda.³

Analiza financijskih izvještaja je dio poslovne analize, provodi se sa svrhom upoznavanja ekonomske i financijske snage i mogućih perspektiva u položaju poduzeća. Osnovne su podloge te analize:

- Bilanca kao prikaz imovine, kapitala i obveza poduzeća na određeni dan,
- Račun dobit i gubitka kao prikaz prihoda, rashoda i financijskog rezultata,

---

¹ Aljinović Barać Ž.(2006):Materijali iz predmeta Osnove računovodstva, vježbe 2,Ekonomski fakultet Split, Split, str.2

² Belak V.(2012).: Osnove suvremenog računovodstva, Belak Excellens d.o.o., Zagreb, str.22

³ Rakijašić J.(2012).: HSFI, TEB, Zagreb, str.16

- Izvještaj o sveobuhvatnoj dobit koji obuhvaća i izravne promjene kapitala koji nisu prikazane u računu dobit i gubitka,
- Izvještaj o novčanom toku kao prikaz primitaka, izdataka i njihove razlike za određeno razdoblje,
- Izvještaj o promjenama vlasničke glavnice koji prikazuju povećanje i smanjenja vlastitog kapitala tijekom obračunskog razdoblja te
- Bilješke uz financijska izvješća koje predstavljaju potanju razradu i dopunu podataka bilance, račun dobiti i gubitka te izvještaj o promjeni kapitala.⁴

Svi ti izvještaji međusobno su povezani. Neki su statičkog karaktera (bilanca) jer prikazuju situaciju u određenoj točki vremena, dok su drugi dinamičkog karaktera (račun dobitka i gubitka) jer pokazuju promjene ekonomskih kategorija u određenom razdoblju.

2.1.1. Bilanca

Bilanca (Izvještaj o financijskom položaju) je sustavni pregled imovine, kapitala i obveza gospodarskog subjekta na određeni datum, najčešće na datum završetka fiskalne godine.⁵ Može se sagledati financijski sastav, likvidnost, solventnost kao i sposobnost poduzetnika da se prilagodi promjenama koje nastaju u njegovom okruženju iz podataka koji se prikazuju u bilanci.⁶

Računovodstvenim jezikom imovina se naziva **AKTIVA**, a izvori imovine se nazivaju **PASIVA**. Bilanca, dakle, predstavlja računovodstveni prikaz stanja i struktura imovine i njenih izvora promatranog subjekta u određenom trenutku.⁷

$$\text{AKTIVA} = \text{PASIVA} \quad (1)$$

$$\text{IMOVINA} = \text{KAPITAL} + \text{OBVEZE} \quad (2)$$

⁴ <http://limun.hr/main.aspx?id=10341> [25.kolovoza.2016]

⁵ Abramović K., Tominac Broz S., Cutvarić M., Čevizović I. (2008): Primjena hrvatskih standarda financijskog izvještaja, RRiF plus d.o.o., Zagreb, str.48

⁶ Abramović K., Tominac Broz S., Cutvarić M., Čevizović I. (2008): Primjena hrvatskih standarda financijskog izvještaja, RRiF plus d.o.o., Zagreb, str.48

⁷ Belak V. (2006): Profesionalno računovodstvo prema MSFI i hrvatskim poreznim propisa, Zgombić & Partneri d.o.o., Zagreb, str.47

Međutim, podatke iz bilance treba koristiti imajući na umu da su podaci temeljeni prvenstveno na povijesnim troškovima, a ne tržišnim vrijednostima, te stoga daju i samo opću procjenu vrijednosti tvrtke. Bilanca je jedan od šest financijskih izvještaja koje obvezno godišnje sastavljaju trgovačka društva.

Tablica 1.: Shematski prikaz bilance.

BILANCA	
AKTIVA	PASIVA
<p>A) DUGOTRAJNA IMOVINA 1. nematerijalna imovina 2. materijalna imovina 3. financijska imovina 4. dugoročna potraživanja</p> <p>B) KRATKOTRAJNA IMOVINA 1. zalihe 2. potraživanja 3. kratkoročna financijska imovina 4. novčana sredstva</p> <p>C) AVR</p>	<p>A) KAPITAL I PRIČUVE 1. upisani kapital 2. pričuve (zakonski i dr.) 3. zadržana dobit, preneseni gubitak, dobit ili gubitak tekuće godine</p> <p>B) DUGOROČNA REZERVIRANJA C) DUGOROČNE OBVEZE D) KRATKOROČNE OBVEZE E) PVR</p>

Izvor: Aljinović Barać Ž.(2006):Materijali iz predmeta Osnove računovodstva, vježbe 2,Ekonomski fakultet Split, Split, str. 6

2.1.2. Račun dobiti i gubitka

Račun dobiti i gubitka jedno je od temeljnih financijskih izvješća koje ima značenje iskazivanja profitabilnosti poslovanja trgovačkog društva potkraj obračunskog razdoblja i pokazuje uspješnost poslovanja društva u određenom razdoblju. Račun dobiti i gubitka se sastoji od prihoda, rashoda, dobiti i gubitka ostvarenog tijekom određenog obračunskog razdoblja⁸. Ovi se izvještaji moraju pripremati na godišnjoj razini, međutim, za interne potrebe često se izrađuju i mjesečno, neke stavke čak i tjedno ili dnevno. Priprema se za proteklo razdoblje, ali i projicira za buduće. Stavke računa dobiti i gubitka, one koje su bile planirane, uspoređuju se sa onima koji su onda i ostvareni, tako da se razlike analiziraju i nakon toga se poduzimaju korektivne akcije.

⁸ Abramović K, Tominac Broz S, Cutvarić M, Čevizović I.(2008):.Primjena hrvatskih standarda financijskog izvještaja, RRiF plus d.o.o., Zagreb, str.57

Glavni elementi račun dobiti i gubitka su:⁹

- Prihod
- Rashod
- Dobit prije oporezivanja
- Porez na dobit
- Dobit poslije oporezivanja

Tablica 2.: Temeljni model računa dobiti i gubitka

RAČUN DOBIT I GUBITAK	
OPIS	
PRIHOD	
-RASHOD	
=DOBITAK PRIJE OPOREZIVANJA	
-POREZ NA DOBITAK	
=DOBITAK POSLIJE OPOREZIVANJA	

Izvor: Belak V.(2006): Profesionalno računovodstvo prema MSFI i hrvatskim poreznim propisa, Zgombić & Partneri d.o.o., Zagreb, str 58

2.1.3. Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti

Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti se odnosi na promjene kapitala tijekom razdoblja koje su proizašle iz transakcija i drugih događaja, osim promjena koje su proizašle iz transakcija s vlasnicima s njihovom svojstvu vlasnika. Sveobuhvatna dobit obuhvaća sve elemente dobiti ili gubitka i ostale sveobuhvatne dobiti.¹⁰

Osnovna svrha sastavljanja Izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti je da se vlasnicima kapitala kao i vjerovnicima pruža informacije o tome što je:

1. Dobit ili gubitak kao uspjeh (neuspjeh) menadžmenta koje treba objaviti informacije o prihodima i rashodima te njihovoj razlici nakon oporezivanja.

⁹ Belak V.(2012): Osnove suvremenog računovodstva, Belak Excellens d.o.o., Zagreb, str.34

¹⁰ Gulin.D, Perčević H.(2013):Financijsko računovodstvo, Računovodstvo i financije, Zagreb, str.30

2. Ostala sveobuhvatna dobit koja pruža korisnicima informacije o koristima ili štetama od ekonomske situacije iz okruženja koja djeluje na resurse poslovnog subjekta. To su najčešće dobiti i gubici, tečajnih razlika ulaganja u inozemne subjekte, učinkovitost zaštite derivatnih instrumenata, nerealizirani dobiti i gubici na financijskoj imovini raspoloživo za prodaju kao i promjene revalorizacijskih rezervi uslijed svođenja dugotrajne i materijalne imovine za fer vrijednost.¹¹

2.1.4. Izvještaj o novčanom toku

Izvještaj o novčanom toku sastavni je dio temeljnih financijskih izvještaja koji predstavljaju prilive i odlive novca i novčanih ekvivalenata. Sastavljaju ga srednji i veliki poduzetnici, dok su njegova struktura i sadržaj propisani. Iz tih razloga potrebno je sastavljati izvještaj koji govori o izvorima i uporabi novca i koji omogućuje utvrđivanje viška raspoloživih, odnosno nedostatnih novčanih sredstava.¹² Na temelju izvještaja o novčanom tijeku moguće je ocijeniti likvidnost pojedinog društva. Također se informira o tome kako društvo stječe te koristi novac, što pomaže kod razumijevanja poslovne uspješnosti različitih društava.

Izvještaj o novčanom toku se sastoji od triju dijelova:

1. Poslovne aktivnosti – glavne aktivnosti poduzeća koje stvaraju prihod i koje u osnovi imaju najznačajniji utjecaj na financijski rezultat poduzeća, dobit ili gubitak.¹³
2. Investicijske (ulagateljske) aktivnosti – prikazuju primitke od učinjenih investicija i izdatke za nabavu dugotrajnih resursa koji su namijenjeni ostvarenju budućeg dobitka.¹⁴
3. Financijske aktivnosti – uključuju transakcije trgovačkog društva s njegovim vlasnicima i transakcije s kreditorima koji posuđuje novac. Financijske aktivnosti uključuje posudbe i vraćanje kratkoročnih i dugoročnih dugova.¹⁵

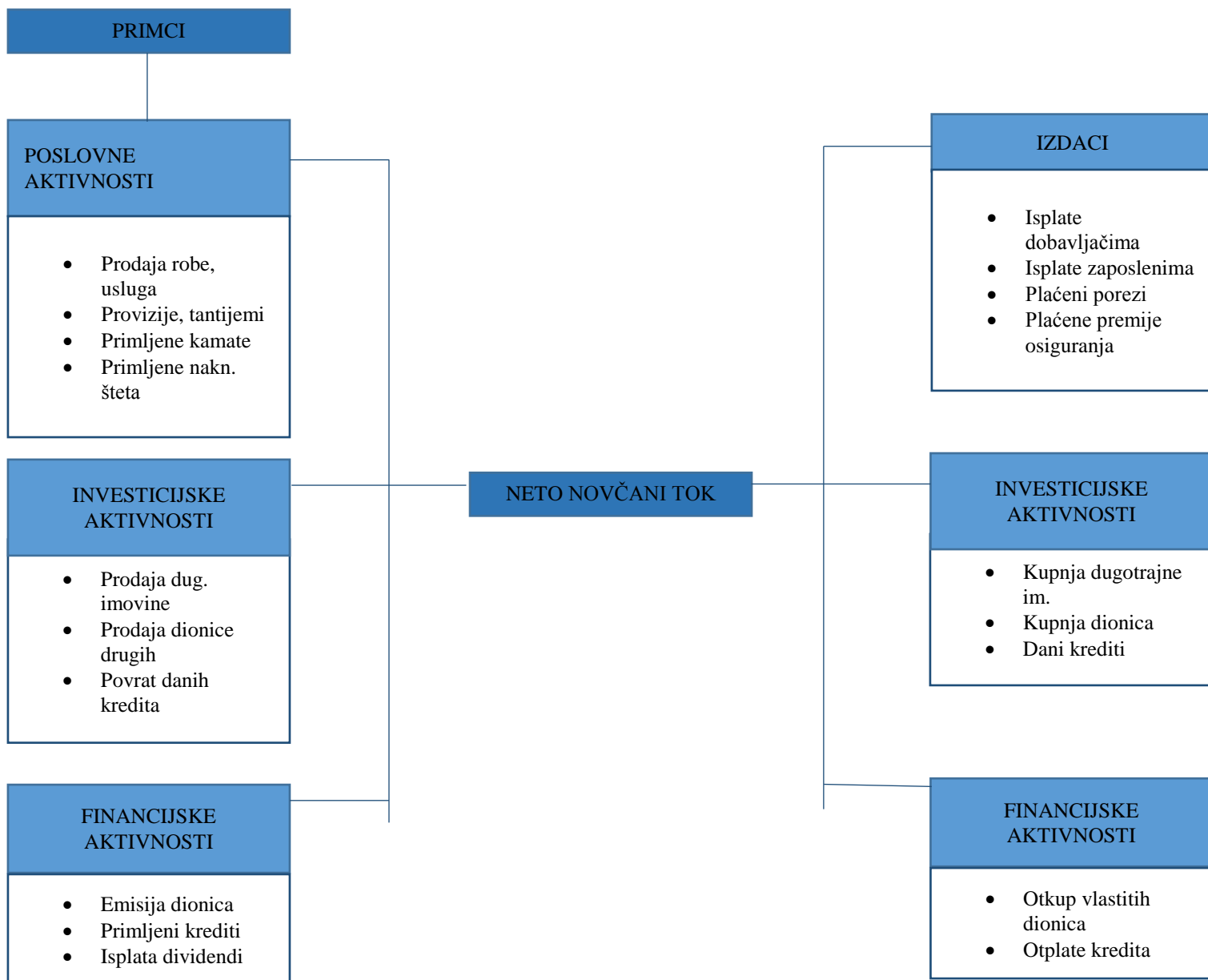
¹¹ Gulin.D, Perčević H.(2013).:Financijsko računovodstvo, Računovodstvo i financije, Zagreb, str.31

¹² Žager K, Mamić Sačer I, Sever S, Žager L.(2008).:Analiza financijskih izvještaja, MASMEDIA d.o.o. Zagreb, str.81

¹³ Žager K, Mamić Sačer I, Sever S, Žager L.(2008):Analiza financijskih izvještaja, MASMEDIA d.o.o. Zagreb, str.82

¹⁴ Belak V.(2012): Osnove suvremenog računovodstva, Belak Excellens d.o.o., Zagreb, str.59

¹⁵ Belak V.(2012).: Osnove suvremenog računovodstva, Belak Excellens d.o.o., Zagreb, str.59

Slika 1.: Shema novčanog toka

Izvor: Žager K, Mamić Sačer I, Sever S, Žager L.(2008).:Analiza financijskih izvještaja, MASMEDIA d.o.o. Zagreb, str.85

Prilikom sastavljanja ovog izvještaja, sukladno odredbama obavljenih računovodstvenih standarda, moguće je primjeniti dvije metode:

1. Direktnu metodu
2. Indirektnu metodu

Prema direktnoj metodi obavljaju se ukupni primici i ukupni izdaci novca razvrstani po osnovnim aktivnostima – poslovanja, investicijskim i financijskim.

Tablica 3.: Izvještaj o novčanom toku – direktna metoda

OPIS	20xx.	20xy.
<i>a) novčani tijek od poslovnih aktivnosti</i>		
Novčani primici od kupaca za prodanu robu i usluge		
Ostali novčani primici		
Povrat PDV		
Novčane isplate dobavljačima za kupljenu robu i usluge		
Novčane isplate zaposlenima		
Isplaćene kamate		
Naplaćene kamate		
Isplaćene dividende/udjeli		
Naplaćene dividend i udjeli		
Plaćeni porezi i doprinosi		
Ostale isplate		
NETO POSLOVNE AKTIVNOSTI		
<i>b) novčani tijek iz financijskih aktivnosti</i>		
Primici od prodaje mater. i druge dugotrajne imovine		
Primici od prodaje obveznica, dionica i udjela i kredita		
Isplate za kupnju materijalne i druge dugotrajne imovine		
Isplate za stjecanje dionica i udjela, obveznica i kredita		
NETO INVESTICIJSKE AKTIVNOSTI		
<i>c) novčani tijek iz financijskih aktivnosti</i>		
Novčani primici od kratkoročnih kredita		
Novčani primici od dugoročnih kredita		
Otplata kratkoročnih kredita		
Isplata glavnice dugoročnih kredita		
NETO FINANCIJSKE AKTIVNOSTI		
NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI NA POČETKU RAZDOBLJA		
NETO SMANJENJE/POVEĆANJE NOVCA I NOVČANIH EKVIVALENATA (A+B+C)		
NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI NA KRAJU RAZDOBLJA		

Brekalo F.(2007).: Revizija financijskih izvještaja, Zgombić & Partneri d.o.o., Zagreb, str.11

Kod indirektno metode, poslovne aktivnosti se ne iskazuju kao bruto primici i bruto izdaci novca, već se neto dobit ili gubitak usklađuje za učinke transakcije nenovčane prirode.

Tablica 4.: Izvještaj o novčanom toku - indirektna metoda

OPIS	20xx.	20xy.
<i>a) novčani tijek od poslovnih aktivnosti</i>		
Dobit prije poreza		
Amortizacija materijalne i nematerijalne imovine		
Rashodi tečajnih razlika		
Rashodi kamata		
Prihodi kamata		
Prihodi od dividendi i udjela		
Dobit od poslovanja		
Povećanje potraživanja od kupaca za kratkotrajnu imovinu		
Smanjenje obaveza dobavljačima za kratkotrajnu imovinu i usluge		
Smanjenje zaliha		
Novac od poslovne aktivnosti		
Isplaćene kamate		
Plaćeni porezi		
Primici od osiguranja za naknadu štete		
Od potresa i poplave		
NOVČANI TIJEK OD POSLOVNE AKTIVNOSTI		
<i>b) novčani tijek iz ulagateljskih (investicijskih) aktivnosti</i>		
Novčani izdaci za stjecanje dionica		
Novčani izdaci za kupnju opreme i građevinskih objekata		
Novčani primici od prodaje opreme i građevinskih objekata		
Novčani primici od prodaje dionice i obveznice		
Novčani primici za dividend		
Novčani primici od kamate i plasmane		
NOVČANI TIJEK OD INVESTICIJSKE AKTIVNOSTI		
<i>c) novčani tijek iz financijskih aktivnosti</i>		
Novčani primici od emisije dionica		
Novčani primici od emisije obveznica		
Novčani primici od primljenih kredita		
Novčani izdaci za otplatu glavnice kredita i obveznice		
Novčani izdaci za otplatu obveza za financijski leasing		
Novčani izdaci za otkup trezorskih dionica		
Novčani izdaci za isplatu dividend		
NOVČANI TIJEK OD FINACIJSKE AKTIVNOSTI		
Čisti novčani tok (A+B+C)		
Novčani ekvivalent na početku razdoblja		
Nova ci novčani ekvivalent na početku razdoblja		
Povećanje (smanjenje) novca i novčanog ekvivalenta		

Brekalo F.(2007).: Revizija financijskih izvještaja, Zgombić & Partneri d.o.o., Zagreb,str.10

2.1.5. Izvještaj o promjeni vlasničke glavnice

Izvještaji o promjenama vlasničke glavnice čine sastavni dio temeljnih financijskih izvještaja. Prikazuje analizu glavnih promjena na računima vlasničke glavnice (kapitala) ili neto vrijednost u tijeku određenog razdoblja.

Sastavlja se na temelju podataka koji se preuzimaju iz bilance i računi dobitka i gubitka te dijelom iz podataka za koje se posebno za tu svrhu sastavljaju.¹⁶

Izvještaj o promjeni vlasničke glavnice sastavlja se u cilju prikazivanja svih promjena na kapitalu između dva datuma bilance.

Prema MRS-u 1 u ovom se izvještaju potrebno moraju iskazati sljedeće pozicije:

- dobit ili gubitak razdoblja
- sve stavke prihoda ili rashoda
- učinak promjena računovodstvenih politika i ispravke temeljnih pogrešaka
- dodatna ulaganja vlasnika i visine izglasanih dividendi
- iznos zadržane dobiti (ili gubitaka) na početku i na kraju razdoblja te promjene unutar tog razdoblja
- usklađenja (promjene) svake druge pozicije kapitala

2.1.6. Bilješke uz financijske izvještaje

Bilješke predstavljaju jedan od pet godišnjih financijskih izvještaja. One dodatno pojašnjavaju strukturu, vrijednost i obilježja nekih pozicija u tim izvještajima.¹⁷ To su sve one informacije koje se ne vide direktno iz temeljnih izvještaja. Obvezni su ih sastaviti svi poduzetnici, pa tako i oni klasificirani kao mali i mikro.

---

¹⁶ Aljinović Barać Ž.(2006/7):Materijali iz predmeta Osnove računovodstva, vježbe 2,Ekonomski fakultet Split, Split, str.4

¹⁷ Žager K, Mamić Sačer I, Sever S, Žager L.(2008).:Analiza financijskih izvještaja, MASMEDIA d.o.o. Zagreb, str.89

Bilješke nemaju propisan sadržaj i oblik te ih svaki poduzetnik sastavlja sukladno svojim potrebama. U bilješkama trebaju biti prikazane značajnije primijenjene računovodstvene politike, a sve s ciljem boljeg razumijevanja ostalih financijskih izvještaja.¹⁸ Svrha bilješki je korisnicima financijskih izvještaja pružiti dodatne i dopunske informacije, a koje im mogu pomoći u boljem razumijevanju financijskih izvještaja.

2.2. Cilj sastavljanja financijskih izvještaja

Cilj financijskih izvještaja opće namjene je pružiti informacije o financijskom položaju, financijskoj uspješnosti i novčanim tokovima poslovnog subjekta koje su korisne širokom krugu korisnika u donošenju ekonomskih odluka.¹⁹

Da bi financijski izvještaji ispunili tako važne zadaće i ostvarili postavljene ciljeve, moraju udovoljiti kvalitetnim obilježjima kao što su razumljivost, važnost, pouzdanost i usporedivost.²⁰ Financijski izvještaji trebaju biti usuglašeni sa zahtjevima HSFI-a i MSFI-a. Sadržavaju podatke za tekuću i prethodnu godinu, pri čemu podaci za prethodnu trebaju biti usporedivi s podacima za tekuću godinu.²¹

Pri sastavljanju financijskih izvještaja treba pripaziti jer svaki izvještaj sadrži informacije koje se razlikuju od ostalih, niti jedna informacija ne služi samo jednoj svrsi, niti može pružiti sve informacije potrebne određenom korisniku. Financijski izvještaji neće pružiti korisniku konkretne informacije iz kojih se može donijeti neka ekonomska odluka i ne daju nefinancijske informacije. Ti izvještaji, međutim, pružaju vjerodostojnu sliku financijskog učinka dotičnog subjekta iz prošlih obračunskih razdoblja.

---

¹⁸ Bartulović M.(2013).: Materijali iz kolegija Financijska analiza, regulatorni okvir financijskog izvještavanja, Split, str.51, preuzeto <https://moodle.oss.unist.hr/mod/resource/view.php?id=20378> [25.kolovoza.2016]

¹⁹ <http://www.osfi.hr/Uploads/1/2/21/46/100/Odluka.pdf>, [25.kolovoza.2016]

²⁰ Štahan M, Barišić I, Bičanić N.(2014).: Računovostvo trgovačkih društva, TEB-poslovno savjetovanje d.o.o. Zagreb, str.27

²¹ Štahan M, Barišić I, Bičanić N.(2014).: Računovostvo trgovačkih društva, TEB-poslovno savjetovanje d.o.o. Zagreb, str.27

3. TEMELJNI INSTRUMENTI I POSTUPCI ANALIZE FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA

3.1. Horizontalna analiza

Horizontalna analiza je analiza financijskih izvještaja koja omogućava uspoređivanje podataka kroz dulje vremensko razdoblje da bi se otkrile tendencije i dinamika promjena u apsolutnim i relativnim iznosima osnovnih financijskih izvještaja pozicija u tekućem razdoblju u odnosu na ono u prethodnoj godinu.

Najčešće se za prikaz dinamike koriste indeks i to bazni. Izabere se jedna godina da bude kao baza, a podaci iz ostalih godina se prikazuju u postotku u odnosu na baznu godinu,- što je izuzetno lako interpretirati i preko čega se dobiju vrlo zahvalne pokazatelje. Osim baznih indeksa mogu se koristiti i verižni indeksi u slučaju kad se analizira više od dva razdoblja.²²

Horizontalna analiza kao varijacija je analiza trendova, kod koje se postoci promjene izračunavaju za nekoliko uzastopnih godina, umjesto za dvije godine. Znači da će se uz pomoć ove analize omogućiti uvid u način poslovanja. Na duži vremenski period i tako biti u stanju prikazati osnovne promjene.

Najveći problemi horizontalne analize jesu: inflacija, promjene obračunskog sustava kod izrade i predočenja izvješća, promjene u politici bilanciranja i sve ostale promjene koje izvješća čine neusporedivim.²³ Kada se događaju takvi slučajevi onda se izvješća moraju uskladiti prije uspoređivanja. Ako nije moguće, treba uskladiti samo bitne stavke ili bitne pokazatelje te ih onda usporediti.²⁴

---

²² Brekalo F.(2007): Revizija financijskih izvještaja, Zgombić & Partneri d.o.o., Zagreb, str.47

²³ Belak V.(1995): Menadžersko računovodstvo, RRiF plus d.o.o., Zagreb, str.93

²⁴ Belak V.(1995): Menadžersko računovodstvo, RRiF plus d.o.o., Zagreb, str.93

3.2. Vertikalna analiza

Vertikalnom analizom se najčešće uspoređuju financijski podaci (pozicija financijskih izvještaja) u jednoj godini. Za to su potrebne podloge koje omogućuju uvid u strukturu financijskih izvještaja. Uobičajeno se kod bilance aktiva i pasiva izjednačavaju sa 100, što znači da se pojedine pozicije bilance izračunavaju kao postotak od ukupne aktive ili pasive.²⁵ Prikazuje se postotni udjel svake stavke financijskog izvještaja odnosu na odgovarajući zbroj. Kod izvještaja o dobiti uobičajeno se neto prodaja izjednačava sa 100, što znači da se pojedine pozicije izvještaja o dobiti izračunavaju kao postotak od neto prodaje.²⁶

3.3. Analize pomoću pokazatelja

Pokazatelj je racionalni broj koji se dobije kada se jedna ekonomska veličina stavlja u odnos s drugom ekonomskom veličinom. Pokazatelj obično promatramo kao nosioce informacija koje su potrebne za upravljanje poslovanjem i razvojem poduzeća.²⁷ Pokazatelji se formiraju i računaju upravo zbog toga da bi stvorila informacijska podloga potrebna za donošenje određenih odluka. Ovisi od toga koje se odluke žele donositi naglašava se važnost pojedinih vrsta pokazatelja.²⁸

Razlikuje se nekoliko financijskih pokazatelja:

1. Pokazatelji likvidnosti
2. Pokazatelji zaduženosti
3. Pokazatelji aktivnosti
4. Pokazatelji ekonomičnosti
5. Pokazatelji profitabilnosti
6. Pokazatelji investiranja

---

²⁵ Žager K, Mamić Sačer I, Sever S, Žager L.(2008):.Analiza financijskih izvještaja, MASMEDIA d.o.o. Zagreb, str.230

²⁶ Žager K, Mamić Sačer I, Sever S, Žager L.(2008):.Analiza financijskih izvještaja, MASMEDIA d.o.o. Zagreb, str.230

²⁷ Abramović K,Tominac Broz S, Cutvarić M, Čevizović I.(2008):.Primjena hrvatskih standarda financijskog izvještaja, RRiF plus d.o.o.,Zagreb, str.620

²⁸ Abramović K,Tominac Broz S, Cutvarić M, Čevizović I.(2008):.Primjena hrvatskih standarda financijskog izvještaja, RRiF plus d.o.o.,Zagreb, str.620

Dobro upravljanje podrazumijeva da su u poslovanju zadovoljena dva kriterija, i to:

- kriterij sigurnosti – likvidnost, zaduženost i aktivnosti
- kriterij uspješnosti - aktivnosti, ekonomičnosti, profitabilnosti i investiranja

3.3.1. Pokazatelji likvidnosti

Pokazatelji likvidnosti pokazuju sposobnost poduzeća da u roku podmiri svoje kratkoročne obveze. Pojam likvidnost označava brze i lake transformacije nenovčanih oblika imovine u novac i općenito predstavlja sposobnost nesmetano odvijanja poslovnog procesa i podmirivanje obveza.²⁹ Najčešći pokazatelji likvidnosti su:

- koeficijent trenutne likvidnosti
- koeficijent ubrzane likvidnosti
- koeficijent tekuće likvidnosti
- koeficijent financijske stabilnosti

Tablica 5.: Pokazatelji likvidnosti

NAZIV POKAZATELJA	BROJNIK	NAZIVNIK
koeficijent trenutne likvidnosti	Novac	kratkoročne obveze
koeficijent ubrzane likvidnosti	novac + potraživanja	kratkoročne obveze
koeficijent tekuće likvidnosti	kratkotrajna imovina	kratkoročne obveze
koeficijent financijske stabilnosti	dugotrajna imovina	kapital + dugoročne obveze

Izvor: Žager K, Mamić Sačer I, Sever S, Žager L.(2008).:Analiza financijskih izvještaja, MASMEDIA d.o.o. Zagreb, str.248

3.3.2. Pokazatelji zaduženosti

Pokazatelji zaduženosti mjere stupanj zaduženosti poduzeća. Oni mjere koliko se poduzeće financira od tuđih sredstava, odnosno koliko je imovine financirano iz vlastitog kapitala. Najznačajniji pokazatelji zaduženosti su:

- koeficijent zaduženosti
- koeficijent vlastitog financiranja

²⁹ Brekalo F.(2007).: Revizija financijskih izvještaja, Zgombić & Partneri d.o.o., Zagreb, str.50

- koeficijent financiranja
- pokriće troškova kamata
- faktor zaduženosti
- stupanj pokrića 1
- stupanj pokrića 2

Tablica 6.: Pokazatelji zaduženosti

NAZIV POKAZATELJA	BROJNIK	NAZIVNIK
koeficijent zaduženosti	ukupne obveze	ukupna imovina
koeficijent vlastitog financiranja	Glavnica	ukupna imovina
koeficijent financiranja	ukupne obveze	Glavnica
pokriće troškova kamata	dobit prije poreza i kamata	Kamata
faktor zaduženosti	ukupne obveze	zadržana dobit + amortizaciju
stupanj pokrića 1	Glavnica	dugotrajna imovina
stupanj pokrića 2	glavnica + dugoročne obveze	dugotrajna imovina

Izvor: Žager K, Mamić Sačer I, Sever S, Žager L.(2008).:Analiza financijskih izvještaja, MASMEDIA d.o.o. Zagreb, str.251

3.3.3. Pokazatelji aktivnosti

Pokazatelji aktivnosti nazivaju se i koeficijenti obrtaja. Računaju se na temelju odnosa prometa i prosječnog stanja, te ukazuju na brzinu pretvaranja imovine u novac. Pokazatelj aktivnosti može se raditi i za svaki pojedinačni dio aktive odvojeno. U poslovnom procesu oni upućuju na brzinu cirkulacije imovine, a iskazuju se kroz koeficijent koji govori koliko jedna novčana jedinica stvara novčanih jedinica prihoda.³⁰ Poželjno za koeficijent obrtaja je da obrtaj bude što brži, a trajanje naplate što kraće.

Tablica 7.: Pokazatelji aktivnosti

NAZIV POKAZATELJA	BROJNIK	NAZIVNIK
koeficijent obrta ukupne imovine	ukupni prihod	ukupna imovina
koeficijent obrta kratkotrajne imovine	ukupni prihod	kratkotrajna imovina
koeficijent obrta potraživanja	prihod od prodaje	Potraživanja
trajanje naplate potraživanja u danima	broj dana u godini (365)	koeficijent obrta potraživanja

Izvor: Žager K, Mamić Sačer I, Sever S, Žager L.(2008).:Analiza financijskih izvještaja, MASMEDIA d.o.o. Zagreb, str.252

³⁰ Vujević I.(2005).: Financijska analiza u teoriji i praksi,Ekonomski fakultet Split, Split,str.142

3.3.4. Pokazatelji ekonomičnosti

Pokazatelji ekonomičnosti mjere odnos prihoda i rashoda te pokazuje koliko se prihoda ostvari po jedinici rashoda. Ovi se pokazatelji izračunavaju u potpunosti korištenjem računa dobiti i gubitka (izvještaj o dobiti). Pokazatelji ekonomičnosti moraju biti veći od 1.

Tablica 8.: Pokazatelji ekonomičnosti

NAZIV POKAZATELJA	BROJNIK	NAZIVNIK
ekonomičnost ukupnog poslovanja	ukupni prihod	ukupna rashod
ekonomičnost poslovanja (prodaje)	prihod od prodaje	rashod prodaje
ekonomičnost financiranja	financijski prihod	financijski rashod
ekonomičnost izvanrednih aktivnosti	izvanredni prihod	izvanredni rashod

Izvor: Žager K, Mamić Sačer I, Sever S, Žager L.(2008).:Analiza financijskih izvještaja, MASMEDIA d.o.o. Zagreb, str.252

Odnos ukupnih prihoda i ukupnih rashoda rezultira pokazateljem ukupne ekonomičnosti ili ekonomičnošću ukupnog poslovanja.³¹

3.3.5. Pokazatelji profitabilnosti

Analiza profitabilnosti smatra se primarnom ili najvažnijom analizom odnosa. Analizu profitabilnosti predstavljaju dvije temeljne mjere:

1. Profitna marža
2. Povrat na investirano

Profitna marža ili marža dobitka je najraširenija i najviše upotrebljavana mjera profitabilnosti u menadžerskoj praksi.³² Računa se kao odnos dobitka i prihoda od prodaje, a pokazuje postotak

---

³¹ Žager K, Mamić Sačer I, Sever S, Žager L.(2008).:Analiza financijskih izvještaja, MASMEDIA d.o.o. Zagreb, str.252

³² Vujević I.(2005).: Financijska analiza u teoriji i praksi,Ekonomski fakultet Split, Split,str.144

ostvarenog dobitka prema vrijednosti cjelokupno urađenog posla izraženog kroz ostvareni prihod tijekom određenog razdoblja.³³ Profitna marža se dijeli u sljedeće kategorije:³⁴

- Bruto profitna marža
- Operativna profitna marža
- Profitna marža prije oporezivanje
- Neto profitna marža
- Marža neto preostalog profita

Tablica 9.: Pokazatelji profitabilnosti

NAZIV POKAZATELJA	BROJNIK	NAZIVNIK
neto marža profita	neto dobit + kamate	ukupna prihod
bruto marža profita	dobit prije poreza + kamate	ukupna prihod
neto rentabilnost imovine	neto dobit + kamate	ukupna imovina
bruto rentabilnost imovine	dobit prije poreza + kamate	ukupna imovina
rentabilnost vlastitog kapitala (glavnice)	eto dobit	vlastiti kapital (glavnica)

Izvor: Žager K, Mamić Sačer I, Sever S, Žager L.(2008).:Analiza financijskih izvještaja, MASMEDIA d.o.o. Zagreb, str.253

3.3.6. Pokazatelji investiranja

Pokazateljem investiranja razmatra se uspješnost ulaganja u vrijednosne papire. U reviziji financijskih izvještaja, međutim, njihov se značaj može vezati samo za dobit po dionici (EPS), a prikazuju se u MRS-u 33 – zarade po dionice.³⁵ Osnovni cilj pokazatelja investiranja je procjena uspješnosti u terminima potencijala isplate dividendi i vrijednosti dionice na tržištu.³⁶

³³ Vujević I.(2005).: Financijska analiza u teoriji i praksi,Ekonomski fakultet Split, Split, str.144

³⁴ Vujević I.(2005).: Financijska analiza u teoriji i praksi,Ekonomski fakultet Split, Split, str.144

³⁵ Brekalo F.(2007): Revizija financijskih izvještaja, Zgombić & Partneri d.o.o., Zagreb, str.53

³⁶ Vujević I.(2005): Financijska analiza u teoriji i praksi,Ekonomski fakultet Split, Split, str.145

Tablica 10.: Pokazatelji investiranja

NAZIV POKAZATELJA	BROJNIK	NAZIVNIK
dobit po dionici (EPS)	neto dobit	broj dionica
dividenda po dionici (DPS)	dio neto dobit za dividende	broj dionica
odnos isplate dividendi (DPR)	dividenda po dionici (DPS)	dobit po dionici (EPS)
odnos cijene i dobiti po dionici (P/E)	tržišna cijena dionice (PPS)	dobit po dionici (EPS)
ukupna rentabilnost dionice	dobit po dionici (EPS)	tržišna cijena dionice (PPS)
dividenda rentabilnost dionice	dividenda po dionici (DPS)	tržišna cijena dionice (PPS)

Izvor: Žager K, Mamić Sačer I, Sever S, Žager L.(2008):.Analiza financijskih izvještaja, MASMEDIA d.o.o. Zagreb, str.254

3.4. Sustavi pokazatelja

Pod sustavom ili sistemom pokazatelja podrazumijeva se: „ izbor odgovarajućih pokazatelja, odgovarajući način njihovog povezivanja, odgovarajuća zavisnost i sveukupna zavisnost pojedinih pokazatelja i njihovog povezivanja s ciljem što boljeg detektiranja financijskog stanja u nekom poduzeću i davanja što boljih smjernica za uspješno poslovanje“.³⁷

Sustavi pokazatelja u osnovi se mogu podijeliti u dvije skupine:

1. Deduktivni
2. Induktivni

1. Deduktivni sustavi pokazatelja idu od vršnog pokazatelja. Oni predstavljaju najviši cilj poslovanja poduzeća i iz njih se izvode zahtjevi koji trebaju biti zadovoljeni na nižim razinama. Formiraju se u obliku piramide na način da se na vršne pokazatelje nadograđuju pomoćni pokazatelji koji se opet sastavljaju od pojedinačnih pokazatelja.

Najpoznatiji deduktivni sustav je DuPont-ov sustav. DuPont-ov sustav pokazatelja prikazuje veze između faktora koji utječe na rentabilnost ukupne imovine, te omogućava i delegiranje odgovornosti na niže upravljačke razine u poduzeću za postizanje što bolje rentabilnosti imovine.³⁸

³⁷ Žager K, Mamić Sačer I, Sever S, Žager L.(2008):.Analiza financijskih izvještaja, MASMEDIA d.o.o. Zagreb, str.264

³⁸ Brekalo F.(2007):. Revizija financijskih izvještaja, Zgombić & Partneri d.o.o., Zagreb, str.53

2. Induktivni sustavi, ili, kako se još nazivaju: „sintetički pokazatelji“ - uz pomoć matematičko – statističkih metoda - biraju one pokazatelje, koji najbolje odgovaraju postavljenim ciljevima.³⁹ Oni tako formiraju „zbrojne“ ili „skupne“ financijske pokazatelje i svi zajedno predstavljaju ponderirani zbroj više pojedinačnih pokazatelja. Najpoznatiji induktivni sustav je Altmanov z-score sustav. Potvrđeno je da je ovaj sustav, koji kombinira pet ključnih pokazatelja, dobar za razlikovanje društava koja uspješno posluju od onih koja su u krizi.⁴⁰

Pored Altmanovog „z-score sustava“; najznačajniji induktivni sustavi su još: Kralicekov DF pokazatelj, Ohlsonovi modeli, Zavgrenin model, Theodossioujev model.

---

³⁹ Brekalo F.(2007).: Revizija financijskih izvještaja, Zgombić & Partneri d.o.o., Zagreb, str.53

⁴⁰ Brekalo F.(2007).: Revizija financijskih izvještaja, Zgombić & Partneri d.o.o., Zagreb, str.53

4. HORIZONTALNA I VERTIKALNA ANALIZA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA NA PRIMJERU PODUZEĆA CESTAR d.o.o. SPLIT

4.1. Povijest i razvoj poduzeća Cestar d.o.o.

Cestar d.o.o. Split je građevinsko poduzeće osnovano u mjesecu kolovozu 1948. godine pod nazivom Tucanik kao ustanova sa samostalnim financiranjem, da bi se 1954. godine formirala kao poduzeće. Sadašnji naziv društva je dobila 1962. godine. Sjedište poduzeća Cestar d.o.o. je u Splitu, Tršćanska 1, 21000 Split.

Temeljeći svoj razvoj na bogatoj graditeljskoj tradiciji društvo Cestar Split se niz godina razvijalo izvodeći građevinske radove u području niskogradnje, a posebno se specijaliziralo za izgradnju i rekonstrukciju cesta, ulica, trgova i ostalih prometnih objekata, održavanje prometnica, isporuku i ugradnju vertikalne i horizontalne signalizacije, izgradnju mostova, nadvožnjaka, podvožnjaka, izgradnju i rekonstrukciju propusta, kanalizacijskih sustava, vodoopskrbe te ostalih objekata hidrogradnje i ostale infrastrukture.

Danas tvrtka Cestar d.o.o. broji 123 zaposlenih, uglavnom visokostručnih i visokokvalificiranih kadrova. Uz kvalitetnu radnu snagu Cestar posjeduje i najsuvremeniju mehanizaciju za izgradnju cesta, vlastitu asfaltnu bazu kao kompletnu tehnološku cjelinu za proizvodnju asfalta. Društvo Cestar d.o.o. Split je tehnološki i organizacijski moderno trgovačko društvo spremno da objavi i najsloženije građevinske radove. Društvo od 2014. godine posjeduje i certifikatom za sustav upravljanja te zadovoljava norme **ISO 9001: 2008, ISO 14001:2004+AC:2009** .

Tvrtka Cestar d.o.o. registrirana je prema NKD-u 2007. godini za poslove cesta i autocesta te je jedna od važnijih predstavnika te vrste djelatnosti u Hrvatskoj.

Uz glavnu djelatnost tvrtka je također registrirana i za djelatnosti:⁴¹

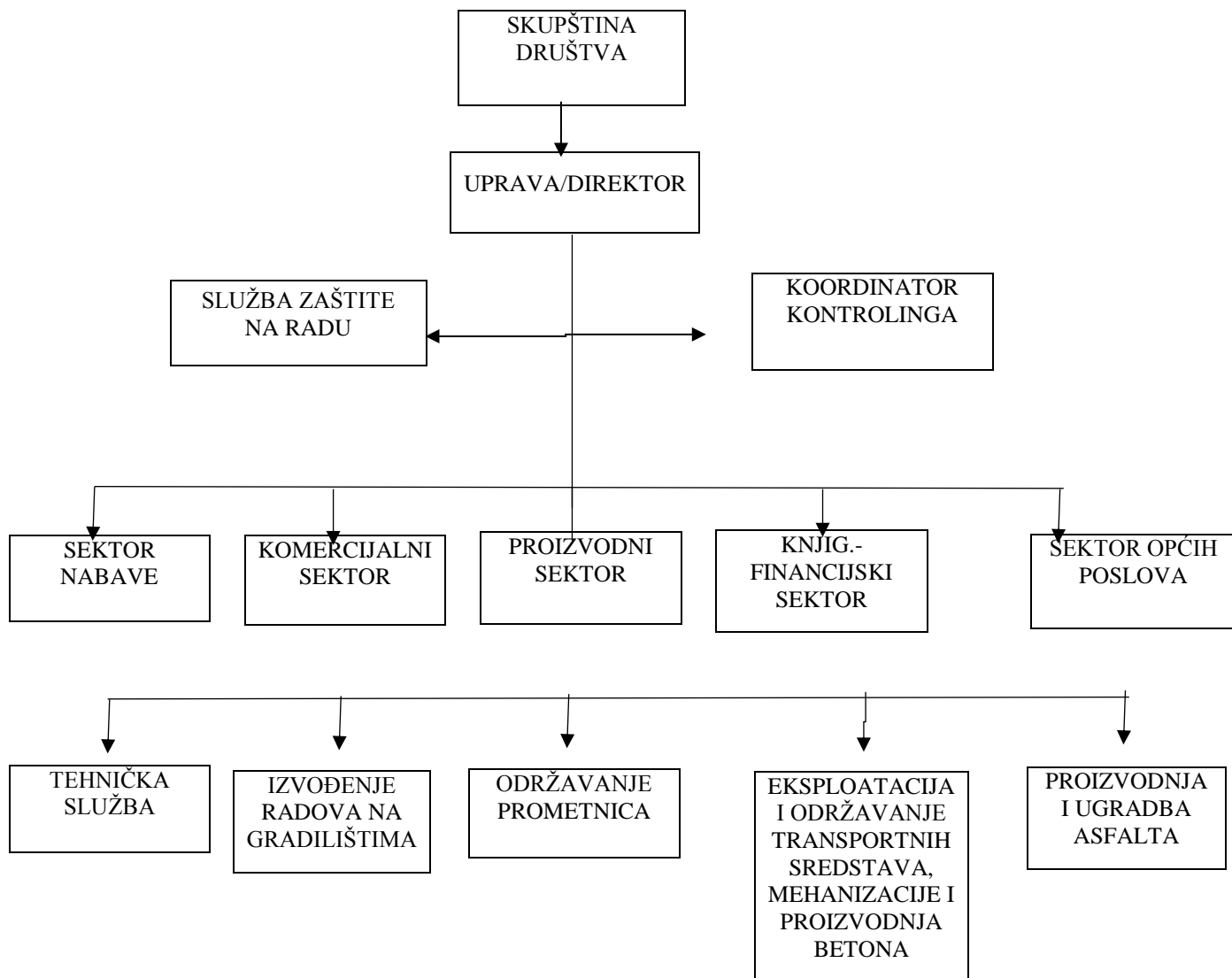
- Izvođenje specijalnih minimiranja na kopnu i pod vodom
- Zasnivanje i izrada nacrtu rudarskih objekata
- Projektiranje nadzor nad gradjenjem

---

⁴¹ Izvor: Cestar d.o.o. Split

- Nadzor nad gradnjom rudarskih objekata
- Plasman i prodaja mineralnih sirovina
- Vađenje kamena, gruba obrada i piljenje ukrasnog i građevinskog kamena kao mramora, granite, pješčnjaka itd.
- Proizvodnja proizvoda od betona, gipsa i sl.
- Rezanje, oblikovanje i obrada kamena
- Proizvodnja metalnih konstrukcija
- Izvođenje pripremnih radova, građevinskih radova, uključujući građevinsko – završne i građevinsko – instalaterske radove te ugradnja i montaža opreme, gotovih građevinskih elemenata i konstrukcija
- Kupnja i prodaja robe, trgovačko posredovanje na domaćem i inozemnom tržištu
- Poslovanje nekretninama
- Iznajmljivanje automobile
- Iznajmljivanje ostalih prometnih sredstava
- Iznajmljivanje strojeva i opreme
- Održavanje i popravak strojeva i vozila
- Prijevoz robe i tereta cestom
- Poslovi održavanje javnih cesta
- Proizvodnja i ugradnja asfalta i asfaltnih mješavina
- Projektiranje, građenje, uporaba i uklanjanje građevina
- Izgradnje hidrograđevinskih objekata, gradnja vodnih građevina

Slika 2: Organizacijska shema

Izvor: Cestar d.o.o. Split

Tvrtka raste do 80-ih godina prošlog stoljeća u veliko i značajno poduzeće na ovim prostorima. Osamdesetih bilježi stagnaciju i ogroman pad zaposlenih, da bi se u drugoj polovici 90-ih opet pojavila kao državna tvrtka i uveliko sudjeluje u obnovi i izgradnji infrastrukture i gospodarskih objekata na području Južne Hrvatske.

Kriza nakon 2008. nije zaobišla niti ovu tvrtku, a najveće poteškoće dolaze 2013. Njihovi kapaciteti su postali nedostadni za sve zahtjevnije potrebe novog tržišta. Ugovorene poslove velikim dijelom obavljaju uz pomoć kooperanata, kojima, kao i svim drugim dobavljačima i institucijama, obaveze podmiruju u kratkim rokovima. Svoja potraživanja, pak, realiziraju puno kasnije, što praktično predstavlja financiranje tuđih potraživanja, s jedne strane, i pad prihoda (35% u 2014., iako pad ugovorenih poslova nije bio tako drastičan), s druge strane.

4.2. Horizontalna analiza

Tablica 11.: Horizontalna analiza bilanca poduzeća Cestar d.o.o. za razdoblje 2013.- 2015. godine.

BILANCA	2013	2014	2015	Apsolutna promjena 2014-2013	Relativna promjena 2014-2013	Apsolutna promjena 2015-2014	Relativna promjena 2015-2014
1	2	3	4	5	6	7	8
POTRAZIVANJA ZA UPISANI A NEUPLACENI KAPITAL	0	0	90.063			90.063	100%
DUGOTRAJNA IMOVINA	49.320.988	51.336.651	52.673.406	2.015.663	4,09%	1.336.755	2,60%
MATERIJALNA IMOVINA	48.218.021	50.082.478	48.762.025	1.864.457	3,87%	-1.320.453	-2,63%
Zemljište	26.131.911	26.131.911	26.131.911	0	0%	0	0%
Građevinski objekti	287.320	120.421	92.635	-166.899	-58,09%	-27.786	-23,07%
Postrojenja i oprema	2.741.609	4.574.604	2.743.498	1.832.995	66,86%	-1.831.106	-40,03%
Alati, pogonski inventar i transportna imovina	1.499.848	1.290.143	843.526	-209.705	-13,98%	-446.617	-34,61%
Biološka imovina							
Predujmovi za materijalnu imovinu							
Materijalna imovina u pripremi	1.874.172	2.282.238	3.267.294	408.066	21,77%	985.056	43,16%
Ostala materijalna imovina	6.149	6.149	6.149	0	0%	0	0%
Ulaganje u nekretnine	15.677.012	15.677.012	15.677.012	0	0%	0	0%
DUGOTRAJNA FINANCIJSKA IMOVINA	1.102.967	1.254.173	3.188.812	151.206	13,71%	1.934.639	154,27%

Udjeli (dionice) kod povezanih poduzetnika		157.374	145.433			-11.941	-7,59 %
Ulaganja u vrijednosne papire		1.096.799	1.096.799			0	0%
Dani zajmovi, depoziti i slično		0	1.946.580			1.946.580	100%
ODGOĐENA POREZNA IMOVINA			722.569				
KRATKOTRAJNA IMOVINA	55.670.939	40.790.804	36.638.244	-14.880.135	-26,73%	-4.152.560	-10,18%
ZALIHE	2.302.950	1.861.757	1.760.540	-441.193	-19,716	-101.217	-5,44%
Sirovine i materijal	2.272.197	1.831.004	1.760.540	-441.193	-19,42%	-70.464	-3,85%
Predujmovi za zalihe	30.753	30.753		0	0%		
POTRAŽIVANJA	45.256.462	32.248.364	28.391.622	-13.008.098	-28,74%	-3.865.742	-11,99%
Potraživanja od povezanih poduzetnika	0	1.361	0	1.361	100%	-1.361	
Potraživanja od kupaca	42.573.777	29.946.677	26.942.251	-12.627.100	-29,66%	-3.004.426	-10,03%
Potraživanja od sudjelujućih poduzetnika							
Potraživanja od zaposlenika i članova poduzetnika	10.941	14.391	9.091	3.450	31,53%	-5.300	-36,83%
Potraživanja od države i drugih institucija	1.546.565	1.486.324	466.843	-60.241	-3,90%	-1.019.481	-68,59%
Ostala potraživanja	1.125.179	799.611	973.437	-325.568	-28,93%	173.826	21,74%
KRATKOTRAJNA FINACIJSKA IMOVINA	7.840.572	5.940.209	5.570.139	-1.900.363	-24,24%	-370.070	-6,23%
Ulaganja u vrijednosne papire		3.993.692	4.002.692			9.000	0,23%
Dani zajmovi, depoziti i slično		1.946.517	1.567.447			-379.070	-19,47%
Ostala financijska imovina							
NOVAC U BANCI I BLAGAJNI	270.955	740.474	915.943	469.519	173,28%	175.469	23,70%
PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI PRIHODI	1.204.080	0	1.209.896	-1.201.080	-99,75%	1.209.896	
UKUPNO AKTIVA	106.196.007	92.127.455	90.611.609	-14.068.552	-13,25%	-1.515.846	-1,65%
KAPITAL I REZERVE	50.339.318	54.837.540	58.910.391	4.498.222	8,94%	4.072.851	7,43%
TEMELJNI (UPISANI) KAPITAL	29.243.800	33.325.600	37.913.900	4.081.800	13,96%	4.588.300	13,77%

KAPITALNE REZERVE							
REZERVE IZ DOBITI	9.521.382	9.521.382	9.375.981	0	0%	-145.401	-1,53%
Zakonske rezerve		309.195	163.794			-145.401	-47,03%
Ostale rezerve		9.212.187	9.212.187			0	0%
REVALORIZACIJSKE REZERVE	7.491.906	7.491.906	7.491.906	0	0%	0	0%
ZADRŽANA DOBIT ILI PRENESENI GUBITAK	441	441	0	0	0%	-441	-100%
Zadržana dobit	441	441	0	0	0%	-441	-100%
Preneseni gubitak							
DOBIT ILI GUBITAK POSLOVNE GODINE	4.081.789	4.498.211	4.128.604	416.422	10,20%	-369.607	-8,22%
Dobit poslovne godine	4.081.789	4.498.211	4.128.604	416.422	10,20%	-396.607	-8,22%
Gubitak poslovne godine							
MANJINSKI INTERES							
REZERVIRANJA	2.089.286	3.059.720	4.658.040	970.434	46,45%	1.598.320	52,24%
Druga rezerviranja		3.059.720	4.658.040			1.598.320	52,24%
DUGOROČNE OBVEZE	12.318.527	9.390.547	4.382.591	-2.927.980	-23,77%	-5.007.956	-53,33%
Obveze prema povezanim poduzetnicima							
Obveze za zajmove, depozite i slično	3.095.000	2.245.000	0	-850.000	-27,46%	-2.245.000	-100%
Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	7.288.824	4.138.548	3.470.548	-3.150.276	-43,22%	-668.000	-16,14%
Obveze za predujmove							
Obveze prema dobavljačima	1.934.703	3.006.999	912.043	1.072.296	55,42%	-2.094.956	-69,67%
KRATKOROČNE OBVEZE	41.440.474	24.839.648	22.393.757	-16.600.826	-40,06%	-2.445.891	-9,85%
Obveze prema povezanim poduzetnicima	284.350	12.456	46.308	-271.894	-95,62%	33.852	271,77%
Obveze za zajmove, depozite i slično	5.711.047	5.086.851	5.279.750	-624.196	-10,93%	192.899	3,79%
Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	8.019.394	5.790.095	28.035	-2.229.299	-27,80%	-5.762.060	-99,52%
Obveze za predujmove	2.793.971	480.958	2.368.790	-2.313.013	-82,79%	1.887.832	392,51%

Obveze prema dobavljačima	18.838.398	9.942.061	11.979.292	-8.896.337	-47,22%	2.037.231	20,49%
Obveze prema zaposlenicima	882.355	989.519	748.894	107.164	12,15%	-240.625	-24,32%
Obveze za poreze, doprinose i slična davanja	873.071	485.115	714.049	-387.956	-44,44%	228.934	47,19%
Obveze s osnove udjela u rezultatu	516.831	516.831	516.831	0	0%	0	0%
Obveze po osnovi dugotrajne imovine namijenjene prodaji							
Ostale kratkoročne obveze	3.521.057	1.535.762	711.808	-1.985.295	-56,38%	-823.954	-53,65%
ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEGA RAZDOBLJA	8.302	0	266.830	-8.302	-100%	266.830	
UKUPNO – PASIVA	106.196.007	92.127.455	90.611.609	-14.068.552	-13,25%	-1.515.846	-1,65%

Izvor: Cestar d.o.o. Split

Dugotrajna imovina je 2014. u odnosu na 2013. veća je za 4,09%, a 2015. u odnosu na 2014. veća je za 2,60%.

Kratkotrajna imovina smanjena je 2014. u odnosu na 2013. za 26,73%, a 2015. u odnosu na 2014. smanjila se za 10,18%.

Kapital i rezerve bilježe povećanje 2014. u odnosu na 2013. za 8,94%, a 2015. u odnosu na 2014. povećanje za 7,43%.

Dugoročne obveze 2014. u odnosu na 2013. smanjene su za 23,77%, a 2015. u odnosu na 2014. smanjene su za 53,33%.

Kratkoročne obveze 2014. u odnosu na 2013. su se također smanjila za 40,06%, a 2015. u odnosu na 2014. smanjene su za 9,85%.

Tablica 12.: Horizontalna analiza računa dobiti i gubitka poduzeća Cestar d.o.o. za razdoblje 2013.- 2015. godine.

RAČUN DOBITI I GUBITKA	2013	2014	2015	Apsolutna promjena 2014-2013	Relativna promjena 2014-2013	Apsolutna promjena 2015-2014	Relativna promjena 2015-2014
1	2	3	4	5	6	7	8
POSLOVNI PRIHODI	130.017.020	84.408.446	76.137.261	45.608.574	-35,08%	-271.185	-32,13%
Prihodi od prodaje	126.787.497	78.027.385	65.484.759	48.760.112	-38,46%	12.542.626	-16,07%
Ostali poslovni prihodi	3.229.523	6.381.061	10.652.502	3.151.538	97,59%	4.271.441	66,94%
POSLOVNI RASHODI	131.905.709	83.141.067	72.689.438	48.764.642	-36,97%	10.451.629	-12,57%
Materijalni troškovi	95.508.240	55.090.279	41.486.822	40.417.961	-42,32%	13.603.457	-24,69%
Troškovi osoblja	16.753.524	14.187.300	13.228.416	-2.566.224	-15,32%	-958.884	-6,76%
Amortizacija	1.888.168	1.962.222	2.584.472	74.054	3,92%	622.250	31,71%
Ostali troškovi	3.102.300	2.957.752	2.083.148	-144.548	-4,66%	-874.604	-29,57%
Vrijednosno usklađivanje	12.088.602	7.139.634	10.605.944	-4.948.968	-40,94%	3.466.310	48,55%
Rezerviranja		992.417	2.374.361			1.381.944	149,81%
Ostali poslovni rashodi	2.564.875	811.463	326.275	-1.753.412	-68,36%	-485.188	-59,79%
FINANCIJSKI PRIHODI	8.670.627	4.908.583	2.128.213	-3.762.044	-43,39%	-2.780.370	-56,64%
Kamate, tečajne razlike, dividende i slični prihodi iz odnosa s povezanim poduzetnicima							
Kamate, tečajne razlike, dividende, slični prihodi iz odnosa s nepovezanim poduzetnicima i drugim osobama	8.670.627	4.908.583	2.128.213	-3.762.044	-43,39%	-2.780.370	-56,64%
Dio prihoda od pridruženih poduzetnika i sudjelujućih interesa							
Nerealizirani dobiti (prihodi) od financijske imovine							
Ostali financijski prihodi							
FINANCIJSKI RASHODI	2.692.458	1.587.688	802.274	-1.104.770	-41,03%	-785.414	-49,47%
Kamate, tečajne razlike i drugi rashodi s povezanim Poduzetnicima							
Kamate, tečajne razlike i drugi rashodi iz odnosa s nepovezanim poduzetnicima i		1.587.688	802.274		-41,03%		-49,47%

drugim osobama	2.692.458			-1.104.770		-785.414	
Nerealizirani gubici (rashodi) od financijske imovine							
Ostali financijski rashodi							
UDIO U DOBITI OD PRIDRUŽENIH PODUZETNIKA							
UDIO U GUBITKU OD PRIDRUŽENIH PODUZETNIKA	0	0	11.941			11.941	
IZVANREDNI - OSTALI PRIHODI							
IZVANREDNI - OSTALI RASHODI							
UKUPNI PRIHODI	138.687.647	89.317.029	78.265.474	49.370.618	-35,60%	11.051.555	-12,37%
UKUPNI RASHODI	134.598.167	84.728.755	73.503.653	49.869.412	-37,05%	11.225.102	-13,25%
DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA	4.089.480	4.588.274	4.761.821	498.794	12,20%	173.547	3,78%
Dobit prije oporezivanja	4.089.480	4.588.274	4.761.821	498.794	12,20%	173.547	3,78%
Gubitak prije oporezivanja							
POREZ NA DOBIT	7.691	90.063	633.217	82.372	1071,02%	543.154	603,08%
DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA	4.081.789	4.498.211	4.128.604	416.422	10,20%	-369.607	-8,22%
Dobit razdoblja	4.081.789	4.498.211	4.128.604	416.422	10,20%	-369.607	-8,22%
Gubitak razdoblja							

Izvor: Cestar d.o.o. Split

U tablici 12 je vidljivo da su poslovni prihodi 2014. u odnosu na 2013. smanjeni za 35,08%, a u 2015. u odnosu na 2014. za 32,13%. Stavka "poslovni rashodi" bilježi pad u 2014. u odnosu na 2013. i to za 36,97%, a 2015 u odnosu na 2014 pad od 12,57%.

Financijski prihod 2014. u odnosu na 2013. bilježi pad od 43,39%, a u 2015. u odnosu na 2014. još veći pad i to za 56,64%. Financijski rashodi su također smanjeni 2014. u odnosu na 2013. 41.03%, a 2015. u odnosu na 2014. za 49,47%.

Dobit prije oporezivanja 2014. u odnosu na 2013. veća je za 12,20%, a nakon oporezivanja za 10,20%. Ista stavka 2015. u odnosu na 2014. prije oporezivanja veća je za 3,78%, a nakon poreza je manja za 8,22%.

4.3. Vertikalna analiza

Tablica 13.: Vertikalna analiza struktura imovina poduzeća Cestar d.o.o. za razdoblje 2013.-2015. godine.

BILANCA	2013	2014	2015	2013%	2014%	2015%
1	2	3	4	5	6	7
POTRAZIVANJA ZA UPISANI A NEUPLACENI KAPITAL	0	0	90.063			0,00%
DUGOTRAJNA IMOVINA	49.320.988	51.336.651	52.673.406	46,00%	56,00%	58,00%
NEMATERIJALNA IMOVINA						
Izdaci za razvoj						
Koncesije, patenti, licencije, robne i uslužne marke, softver i ostala prava						
Goodwill						
Predujmovi za nabavu nematerijalne imovine						
Nematerijalna imovina u pripremi						
Ostala nematerijalna imovina						
MATERIJALNA IMOVINA	48.218.021	50.082.478	48.762.025	45,00%	54,00%	54,00%
Zemljište	26.131.911	26.131.911	26.131.911	25,00%	28,00%	29,00%
Građevinski objekti	287.320	120.421	92.635	0,00%	0,00%	0,00%
Postrojenja i oprema	2.741.609	4.574.604	2.743.498	3,00%	5,00%	3,00%
Alati, pogonski inventar i transportna imovina	1.499.848	1.290.143	843.26	1,00%	1,00%	0,00%
Biološka imovina						
Predujmovi za materijalnu imovinu						
Materijalna imovina u pripremi	1.874.172	2.282.238	3.267.294	2,00%	2,00%	4,00%
Ostala materijalna imovina	6.149	6.149	6.149	0,00%	0,00%	0,00%

Ulaganje u nekretnine	15.677.012	15.677.012	15.677.012	15,00%	17,00%	17,00%
DUGOTRAJNA FINANCIJSKA IMOVINA	1.102.967	1.254.173	3.188.812	1,00%	1,00%	4,00%
Udjeli (dionice) kod povezanih poduzetnika		157.374	145.433		0,00%	0,00%
Dani zajmovi povezanim poduzeticima						
Sudjelujući interesi (udjeli)						
Zajmovi dani poduzeticima u kojima postoje sudjelujući interesi						
Ulaganja u vrijednosne papire		1.096.799	1.096.799		1,00%	1,00%
Dani zajmovi, depoziti i slično		0	1.946.580			2,00%
Ostala dugotrajna financijska imovina						
Ulaganja koja se obračunavaju metodom udjela						
POTRAŽIVANJA						
Potraživanja od povezanih poduzetnika						
Potraživanja po osnovi prodaje na kredit						
Ostala potraživanja						
ODGOĐENA POREZNA IMOVINA	0	0	722.569			1,00%
KRA TKOTRAJNA IMOVINA	55.670.939	40.790.804	36.638.244	52,00%	44,00%	40,00%
ZALIHE	2.302.950	1.861.757	1.760.540	2,00%	2,00%	2,00%
Sirovine i materijal	2.272.197	1.831.004	1.760.540	2,00%	2,00%	2,00%
Proizvodnja u tijeku						
Gotovi proizvodi						
Trgovačka roba						
Predujmovi za zalihe	30.753	30.753		0,00%	0,00%	
Dugotrajna imovina namijenjena prodaji						
Biološka imovina						
POTRAŽIVANJA	45.256.462	32.248.364	28.391.622	43,00%	35,00%	31,00%
Potraživanja od povezanih poduzetnika	0	1.361	0		0,00%	

Potraživanja od kupaca	42.573.777	29.946.677	26.942.251	40,00%	33,00%	30,00%
Potraživanja od sudjelujućih poduzetnika						
Potraživanja od zaposlenika i članova poduzetnika	10.941	14.391	9.091	0,00%	0,00%	0,00%
Potraživanja od države i drugih institucija	1.546.565	1.486.324	466.843	1,00%	2,00%	1,00%
Ostala potraživanja	1.125.179	799.611	973.437	1,00%	1,00%	1,00%
KRA TKOTRAJNA FINANCIJSKA IMOVINA	7.840.572	5.940.209	5.570.139	7,00%	6,00%	6,00%
Udjeli (dionice) kod povezanih poduzetnika						
Dani zajmovi povezanim poduzetnicima						
Sudjelujući interesi (udjeli)						
Zajmovi dani poduzetnicima u kojima postoje sudjelujući interesi						
Ulaganja u vrijednosne papire		3.993.692	4.002.692		4,00%	4,00%
Dani zajmovi, depoziti i slično		1.946.517	1.567.447		2,00%	2,00%
Ostala financijska imovina						
NOVAC U BANC I BLAGAJNI	270.955	740.474	915.943	0,00%	1,00%	1,00%
PLA ČENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRA ČUNATI PRIHODI	1.204.080	0	1.209.896	1,00%	0	1,00%
UKUPNO AKTIVA	106.196.007	92.127.455	90.611.609	100%	100%	100%

Izvor: Cestar d.o.o. Split

U strukturi aktiva u 2013. veći udio čini kratkotrajna imovina u odnosu na dugotrajnu imovinu. U 2014. se to mijenja u korist dugotrajne imovine koja čini 56,00% ukupne imovine poduzeća. U 2015. također veći udjel ima dugotrajna imovina i to čak 58,00%, a kratkotrajna 40,00%.

Tablica 14.: Vertikalna analiza struktura pasiva poduzeća Cestar d.o.o. za razdoblje 2013.-2015. godina.

PASIVA	2013	2014	2015	2013%	2014%	2015%
1	2	3	4	5	6	7
KAPITAL I REZERVE	50.339.318	54.837.540	58.910.391	47,00%	60,00%	65,00%
TEMELJNI (UPISANI) KAPITAL	29.243.800	33.325.600	37.913.900	28,00%	36,00%	42,00%
KAPITALNE REZERVE						
REZERVE IZ DOBITI	9.521.382	9.521.382	9.375.981	9,00%	10,00%	10,00%
Zakonske rezerve		309.195	163.794		0,00%	0,00%
Rezerve za vlastite dionice						
Vlastite dionice i udjeli (odbitna stavka)						
Statutarne rezerve						
Ostale rezerve		9.212.187	9.212.187		10,00%	10,00%
REVALORIZACIJSKE REZERVE	7.491.906	7.491.906	7.491.906	7,00%	8,00%	8,00%
ZADRŽANA DOBIT ILI PRENESENI GUBITAK	441	441	0	0,00%	0,00%	
Zadržana dobit	441	441	0	0,00%	0,00%	
Preneseni gubitak						
DOBIT ILI GUBITAK POSLOVNE GODINE	4.081.789	4.498.211	4.128.604	4,00%	5,00%	5,00%
Dobit poslovne godine	4.081.789	4.498.211	4.128.604	4,00%	5,00%	5,00%
Gubitak poslovne godine						
MANJINSKI INTERES						
REZERVIRANJA	2.089.286	3.059.720	4.658.040	2,00%	3,00%	5,00%
Rezerviranja za mirovine, otpremnine i slične obveze						
Rezerviranja za porezne obveze						
Druga rezerviranja		3.059.720	4.658.040		3,00%	5,00%
DUGOROČNE OBVEZE	12.318.527	9.390.547	4.382.591	12,00%	10,00%	5,00%
Obveze prema povezanim poduzetnicima						
Obveze za zajmove, depozite i slično	3.095.000	2.245.000	0	3,00%	2,00%	

Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	7.288.824	4.138.548	3.470.548	7,00%	4,00%	4,00%
Obveze za predumove						
Obveze prema dobavljačima	1.934.703	3.006.999	912.043	2,00%	3,00%	1,00%
Obveze po vrijednosnim papirima						
Obveze prema poduzetnicima u kojima postoje sudjelujući interesi						
Ostale dugoročne obveze						
Odgodena porezna obveza						
KRA TKOROČNE OBVEZE	41.440.474	24.839.648	22.393.757	39,00%	27,00%	25,00%
Obveze prema povezanim poduzetnicima	284.350	12.456	46.308	0,00%	0,00%	0,00%
Obveze za zajmove, depozite i slično	5.711.047	5.086.851	5.279.750	5,00%	6,00%	6,00%
Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	8.019.394	5.790.095	28.035	8,00%	6,00%	0,00%
Obveze za predumove	2.793.971	480.958	2.368.790	3,00%	1,00%	3,00%
Obveze prema dobavljačima	18.838.398	9.942.061	11.979.292	18,00%	11,00%	13,00%
Obveze po vrijednosnim papirima						
Obveze prema poduzetnicima u kojima postoje sudjelujući interesi						
Obveze prema zaposlenicima	882.355	989.519	748.894	1,00%	1,00%	1,00%
Obveze za poreze, doprinose i slična davanja	873.071	485.115	714.049	1,00%	1,00%	1,00%
Obveze s osnovne udjela u rezultatu	516.831	516.831	516.831	0,00%	1,00%	1,00%
Obveze po osnovi dugotrajne imovine namijenjene prodaji						
Ostale kratkoročne obveze	3.521.057	1.535.762	711.808	3,00%	2,00%	1,00%
ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEGA RAZDOBLJA	8.302	0	266.830	0,00%	0	0,00%
UKUPNO – PASIVA	106.196.007	92.127.455	90.611.609	100%	100%	100%

Izvor: Cestar d.o.o. Split

U strukturi pasive u 2013. kapital i rezerve sudjeluju 47,00%, u 2014. iznosi 60,00%, a u 2015. iznosi 65,00%. Idealno bi bilo da je odnos kapital i rezerve u pasivi 50%, tako da tako da je po tom pitanju najbliži omjer iz 2013. godine.

Dugoročne obveze u 2013. čine 12,00% pasive, pa će se onda smanjiti u 2014. na 10,00%, da bi se u 2015. još više smanjile i to na 5,00%.

Kratkoročne obveze u 2013. bile su zastupljene 39,00%, da bi se u 2014. spustile na 27,00% i u 2015. dalje na 25,00%.

Idealan omjer pasive bilanca za kratkoročne obveze je 25%. Vidljivo je da je taj omjer pogođen u 2014. i 2015. godini.

Tablica 15.: Vertikalna analiza struktura račun dobiti i gubitka poduzeća Cestar d.o.o. za razdoblje 2013.-2015. godina.

RAČUN DOBITI I GUBITKA	2013	2014	2015	2013%	2014%	2015%
1	2	3	4	5	6	7
POSLOVNI PRIHODI	130.017.020	84.408.446	76.137.261	94,00%	95,00%	97,00%
Prihodi od prodaje	126.787.497	78.027.385	65.484.759	91,00%	87,00%	84,00%
Ostali poslovni prihodi	3.229.523	6.381.061	10.652.502	2,00%	7,00%	14,00%
POSLOVNI RASHODI	131.905.709	83.141.067	72.689.438	95,00%	93,00%	93,00%
Materijalni troškovi	95.508.240	55.090.279	41.486.822	69,00%	62,00%	53,00%
Troškovi osoblja	16.753.524	14.187.300	13.228.416	12,00%	16,00%	17,00%
Amortizacija	1.888.168	1.962.222	2.584.472	1,00%	2,00%	3,00%
Ostali troškovi	3.102.300	2.957.752	2.083.148	2,00%	3,00%	3,00%
Vrijednosno usklađivanje	12.088.602	7.139.634	10.605.944	9,00%	8,00%	14,00%
Rezerviranja		992.417	2.374.361		0,00%	3,00%
Ostali poslovni rashodi	2.564.875	811.463	326.275	2,00%	3,00%	0,00%
FINANCIJSKI PRIHODI	8.670.627	4.908.583	2.128.213	6,00%	6,00%	3,00%
Kamate, tečajne razlike, dividende i slični prihodi iz odnosa s povezanim poduzetnicima						
Kamate, tečajne razlike, dividende, slični prihodi iz odnosa s nepovezanim poduzetnicima i drugim osobama	8.670.627	4.908.583	2.128.213	6,00%	6,00%	3,00%
Dio prihoda od pridruženih poduzetnika i sudjelujućih						

interesa						
Nerealizirani dobiti (prihodi) od financijske imovine						
Ostali financijski prihodi						
FINANCIJSKI RASHODI	2.692.458	1.587.688	802.274	2,00%	2,00%	1,00%
Kamate, tečajne razlike i drugi rashodi s povezanim Poduzetnicima						
Kamate, tečajne razlike i drugi rashodi iz odnosa s nepovezanim poduzetnicima i drugim osobama	2.692.458	1.587.688	802.274	2,00%	2,00%	1,00%
Nerealizirani gubici (rashodi) od financijske imovine						
Ostali financijski rashodi						
UDIO U DOBITI OD PRIDRUŽENIH PODUZETNIKA						
UDIO U GUBITKU OD PRIDRUŽENIH PODUZETNIKA	0	0	11.941			0,00%
IZVANREDNI - OSTALI PRIHODI						
IZVANREDNI - OSTALI RASHODI						
UKUPNI PRIHODI	138.687.647	89.317.029	78.265.474	100%	100%	100%
UKUPNI RASHODI	134.598.167	84.728.755	73.503.653	97,00%	95,00%	94,00%
DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA	4.089.480	4.588.274	4.761.821	3,00%	5,00%	6,00%
Dobit prije oporezivanja	4.089.480	4.588.274	4.761.821	3,00%	5,00%	6,00%
Gubitak prije oporezivanja						
POREZ NA DOBIT	7.691	90.063	633.217	0,00%	0,00%	1,00%
DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA	4.081.789	4.498.211	4.128.604	3,00%	5,00%	5,00%
Dobit razdoblja	4.081.789	4.498.211	4.128.604	3,00%	5,00%	5,00%
Gubitak razdoblja						

Izvor: Cestar d.o.o. Split

Najveći udio u rezultatu poslovanja (u svim promatranim godinama) čine poslovni prihodi koji u 2013. Iznose 94,00%,- u 2014. 95,00%, a u 2015 čak 97,00%.

Udio financijskih prihoda konstantno pada i kreće se u 2013. u visini od 6,00%, - u 2014. pada na 6,00% i na kraju u 2015. zastupa samo 3,00%.

Također i u rashodima najveći udio u svim promatranim godinama čine poslovni rashodi kojih u 2013. ima 95,00%, - u 2014. 93,00%, a u 2015 pak 93,00%.

Financijski prihodi u istom razdoblju iznosi kako slijedi: u 2013. 2,00%, u 2014. je 2,00% a u 2015. prisutan je s 1,00%.

5. ZAKLJUČAK

Financijski izvještaji su poslovni dokumenti kojima poduzeća daje informacije o rezultatima poduzetih poslovnih transakcija osobama i organizacijama izvan poduzeća, te korisnicima unutar poduzeća. Analiza financijskih izvještaja je dio poslovne analize, provodi se sa svrhom upoznavanja ekonomske i financijske snage i mogućih perspektiva u položaju poduzeća. Problem istraživanja ovog rada predstavlja specifičnost analize poslovanja horizontalne i vertikalne analize financijskih izvještaja. Horizontalna analiza je analiza financijskih izvještaja koja omogućava uspoređivanje podataka kroz dulje vremensko razdoblje da bi se otkrile tendencije i dinamika promjena u apsolutnim i relativnim iznosima osnovnih financijskih izvještaja pozicija u tekućem razdoblju u odnosu na ono u prethodnoj godinu. Vertikalnom analizom se najčešće uspoređuju financijskih podaci (pozicija financijskih izvještaja) u jednoj godini.

Cilj ovog završnog rada je temeljito obraditi i prikazati analizu poslovanja poduzeća „Cestar“ d.o.o. Split s posebnim naglaskom na vertikalnu i horizontalnu analizu, gdje će se usporediti poslovanje poduzeća iz 2015 godine sa onim u 2014 godini, poslovanje 2014 godine sa onim poslovanjem iz 2013-te godine. Poduzeće Cestar d.o.o. iz Splita je tvrtka velikog potencijala, perspektivna i sa svojim dugogodišnjim iskustvom i reputacijom u Hrvatskoj.

Provedenom horizontalnom i vertikalnom analizom na primjeru poduzeća Cestar d.o.o. Split došlo se do zaključka da poduzeće Cestar d.o.o. iz Splita od 2013.g. pa do kraja obračunskog razdoblja 2015.g. bilježi konstantan pad poslovanja, iako još uvijek ostvaruje dobit.

LITERATURA:

1. Abramović K, Tominac Broz S, Cutvarić M, Čevizović I.(2008).: Primjena hrvatskih standarda financijskog izvještaja, RRiF plus d.o.o., Zagreb
2. Aljinović Barać Ž.(2006/7).:Materijali iz predmeta Osnove računovodstva, vježbe 2,Ekonomski fakultet Split, Split
3. Belak V.(1995).: Menadžersko računovodstvo, RRiF plus d.o.o., Zagreb
4. Belak V.(2012).: Osnove suvremenog računovodstva, Belak Excellens d.o.o., Zagreb
5. Belak V.(2006).: Profesionalno računovodstvo prema MSFI i hrvatskim poreznim propisa, Zgombić & Partneri d.o.o., Zagreb
6. Brekalo F.(2007).: Revizija financijskih izvještaja, Zgombić & Partneri d.o.o., Zagreb
7. Gulin.D, Perčević H.(2013).:Financijsko računovodstvo, Računovodstvo i financije, Zagreb
8. Rakijašić J.(2012).: HSFI, TEB, Zagreb
9. Štahan M,Barišić I,Bičanić N.(2014).: Računovostvo trgovačkih društva, TEB-poslovno savjetovanje d.o.o. Zagreb
10. Vujević I.(2005): Financijska analiza u teoriji i praksi, Ekonomski fakultet Split, Split
11. Žager K, Mamić Sačer I, Sever S, Žager L.(2008).:Analiza financijskih izvještaja, MASMEDIA d.o.o. Zagreb
12. Bartulović M.: Materijali iz kolegija Financijska analiza, regulatorni okvir financijskog izvještavanja, Split, 2013,preuzeto
<https://moodle.oss.unist.hr/mod/resource/view.php?id=20378> [25.kolovoza.2016]
13. <http://www.limun.hr/main.aspx?id=10341> [25.kolovoza.2016]
14. <http://www.osfi.hr/Uploads/1/2/21/46/100/Odluka.pdf>, [25.kolovoza.2016]

SAŽETAK

Problem istraživanja predstavlja specifičnost analize poslovanja horizontalne i vertikalne analize financijskih izvještaja. Analiziralo se trenutno stanje društva Cestar d.o.o. i usporedilo prethodne rezultate sa sadašnjim. Cilj ovog istraživanja bio je analizirati strukturu financijskih izvještaja poduzeća Cestar d.o.o. kako bi se utvrdilo financijska uspješnost. Da bi se utvrdilo kvaliteta poslovanja društva potrebne su brojne informacije. Provedena su horizontalne i vertikalne analize između 2013., 2014. i 2015. godine kako bi prikazali da li poduzeće posluje u dobitku ili gubitku.

Analiza financijskih izvještaja izvršena je na društvu Cestar d.o.o. iz Splita čija je osnovna djelatnost niskogradnja i održavanje cesta. Na temelju horizontalne i vertikalne analize zaključilo se da poduzeće bilježi konstantan pad poslovanja od 2013. pa do 2015. godine, iako još uvijek ostvaruje dobit.

Ključne riječi: Financijski izvještaji, vertikalna i horizontalna analiza, financijski pokazatelji

SUMMARY

The problem of the research represents a specific business analysis of horizontal and vertical analysis of financial statements. The current state of society Cestar Ltd. was analyzed and the previous results were compared with the present. The aim of this study was to analyze the structure of the financial statements of companies Cestar Ltd. to determine the financial performance. To determine the quality of the company's business requires a lot of information. Horizontal and vertical analysis studies have been conducted between 2013, 2014 and 2015 to see whether the company is doing business at a profit or a loss.

Analysis of the financial statements was made on society Cestar Ltd. from Split whose main activity is engineering and road maintenance. Results based on the horizontal and vertical analysis showed that the company had a constant decline in business from 2013 until 2015, although it is still making a profit.

Keywords: financial statements, horizontal and vertical analysis, financial indicators